Ktejjeb tar-Riżorsi għat-Tielet u r-Raba' Sena tal-Primarja

(Riżorsi mis-sit malti.skola.edu.mt)

<u>It-Tielet Sena – It-Taħdit</u>

<u>Ħares lejn l-istampi u qabbel. Għid x'hemm l-istess u x'hemm differenti bejniethom.</u>

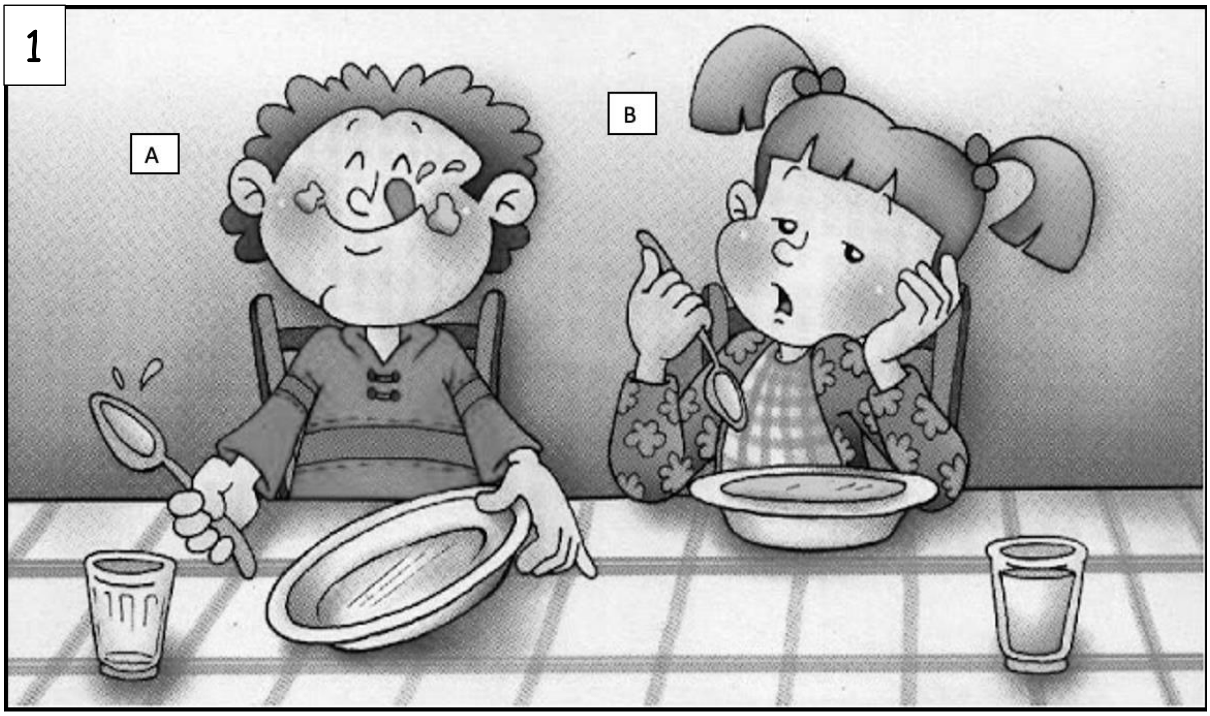

It-Tielet Sena – Il-Kitba

Għand il-veterinarju

Ħares lejn l-istampa u ikteb ftit sentenzi dwarha.

It-Tielet Sena – Il-Qari

Illum l-Erbgħa waranofsinhar kellna lezzjoni tal-krafts mal-għalliem tal-Arti, is-Sur Bonello. Jien u l-ħabiba tiegħi Melissa, imxejna mal-bqija tal-istudenti sal-klassi tal-Arti. Din tinsab fis-sular ta' fuq fit-tarf tal-kuritur. *(paragrafu 1)*

Il-klassi dejjem tkun imżejna bl-aħħar xogħol tal-istudenti ta' kull sena. Kien hemm qarnit tal-kartun vjola u isfar imdendel mal-ispag neżlin mis-saqaf. L-għalliem qalilna li dawn kienu għamluhom l-istudenti tar-raba' sena. *(paragrafu 2)*

Poġġejna bilqiegħda fuq banketti għoljin mal-imwejjed tal-injam. Quddiemna mal-ħajt rajna kartuna kbira. Fuqha kien hemm il-baħar. L-għalliem qalilna li t-tema ta' dik il-ġimgħa kienet il-ħlejjaq tal-baħar. Imbagħad qassmilna platti tal-karti kull wieħed. Qalilna li kien se jurina kif se nagħmlu ħuta minn dan il-platt. *(paragrafu 3)*

Uriena kif billi għamel waħda hu. Kellu qisu slajs tal-pizza. Poġġieh fuq il-platt u pinġa madwaru. Imbagħad qata' din il-forma li pinġa bi mqass. Wara waħħal dak li qata' fit-tarf tal-ħuta. B'hekk il-ħuta ġiet ħalqha miftuħ u b'denbha fuq wara. Wara qalilna li stajna niżbgħu l-ħuta b'kuluri differenti u nagħmlulha għajn tal-ħġieġ. *(paragrafu 4)*

Konna ħerqana biex nibdew nagħmlu l-ħuta tagħna. Malli lestejna l-għalliem waħħal il-ħut tagħna fuq il-kartuna tal-baħar u pinġa xi bżieżaq ħerġin minn ħalqhom. Waħħal ukoll xi ħaxix u xi ċagħaq li kien għamel hu. Tgħidx kemm ġiet sabiħa l-istampa tal-baħar bil-ħut kollha kuluri u disinni tal-istudenti kollha!

(paragrafu 5)

Eż. A: Immarka t-tweġiba t-tajba b' ✓

	Veru	Falz
1. L-għalliem tal-Arti kien is-Sur Borg.		
2. Il-klassi tal-Arti kienet isfel.		
3. Il-qarnit kien imdendel mal-ispag.		
4. L-imwejjed kienu tal-injam.		

Eż. B: Agħmel sing taħt it-tweġiba t-tajba:

5. Il-lezzjoni tal-krafts tkun:

it-Tnejn waranofsinhar.
l-Erbgħa filgħodu.
l-Erbgħa waranofsinhar.

6. Il-qarnit kien:

vjola u aħdar.
vjola u isfar.
roża u vjola.

7. L-għalliem l-ewwel qassam:

il-platti tal-karti.
iż-żebgħa.
l-għajnejn tal-ħġieġ.

Eż. Ċ: Wieġeb:

8. X'kienet it-tema tal-kraft ta' dik il-ġimgħa? *(paragrafu 3)*

____

____

9. Semmi mod kif l-għalliem żejjen il-kartuna tal-baħar. *(paragrafu 5)*

____

It-Tielet Sena – Il-Grammatika

A: Kif tinkiteb? Aqta' linja taħt it-tajba.

1.		onq	għonq
2.		arusa	għarusa
3.		adira	għadira
4.	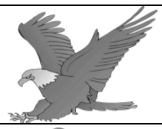	ajkla	għajkla
5.		eneb	għeneb
6.		asfur	għasfur
7.		arpa	għarpa
8.		alliema	għalliema
9.		għerba	erbgħa
10.	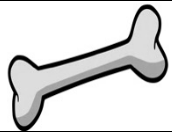	għadma	adma
11.		għelmu	elmu

12.		għoxrin	oxrin

It-Tielet Sena – Il-Grammatika

B: Kif tinkiteb? Aqta' linja taħt it-tajba.

1.	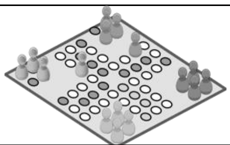	logħba	loba
2.		xogħol	xol
3.		nagħar	nar
4.	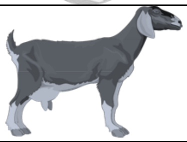	mogħża	moża
5.	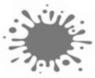	rogħża	roża
6.	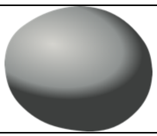	ċagħka	ċaka
7.		bogħod	bod
8.		rogħta	rota
9.		kogħok	kok
10.		tagħbib	tabib

11.		ġelgħat	ġelat
12.		laqgħa	laqa

Ir-Raba' Sena – Is-Smigħ

Hawn se nħaddmu l-ħila tas-smigħ. Għalhekk din is-silta trid tinqara minn adult filwaqt li l-istudent jara l-karta tal-mistoqsijiet biss. Agħti ċans biex l-istudent jara l-mistoqsijiet. Wara ftit aqra s-silta waqt li l-istudent jista' jibda jwieġeb il-mistoqsijiet. Agħti ċans biex l-istudent ikompli jwieġeb il-mistoqsijiet qabel ma terġa' taqra s-silta għat-tieni darba. Hawn l-istudent irid jiċċekkja
r-risposti tiegħu filwaqt li jkompli xi mistoqsijiet li jkun għadu ma weġibx.

Il-Festin- Silta

"Saffarlek l-għasfur tal-mowbajl, Matteo," qaltli oħti lejla waħda, waqt li newlithuli bi tbissima fuq xofftejha. Tbissimitilha lura filwaqt li ħadt il-mowbajl f'idi u bdejt naqra l-messaġġ. Kien sieħbi Luca li bagħatli messaġġ fejn staqsieni ridtx immur miegħu festin tal-karnival organizzat mill-Mużew. Għalkemm il-karnival ma tantx kien għal qalbi, ma ksirtlux qalbu u aċċettajt l-istedina tiegħu.

Jumejn wara ftehimna biex immorru nagħżlu kostum minn ħanut magħruf għall-kostumi. Jien għażilt kostum ta' pirata waqt li sieħbi għażel il-kostum tal-Konti Drakula għax kien jogħxa fuq l-affarijiet tal-biża'.
Wasal il-jum tant mistenni minn sieħbi. Inħsilt u lbist il-kostum tiegħi. Kelli qalziet irrigat aħmar bl-iswed, qmis bajda, sidrija sewda u kappell iswed b'ras ta' mewt impinġija fuqu. Kelli wkoll xabla minn lewn il-fidda. Poġġejt fuq is-sufan nara film fuq it-televixin waqt li stennejt lil Luca.
Għas-sitta u nofs smajt il-qanpiena tal-bieb iċċempel u mort niftaħ. Quddiemi nara lil sieħbi liebes mantell iswed, sidrija ta' lewn ħamrani skur, qalziet iswed u ingwanti bojod. Wiċċu kien miżbugħ abjad u kellu par snien ippuntati fuq kull naħa ta' wiċċu. Xagħru kien midluk bil-*gel* u mitfugħ lura.
It-tnejn li aħna ħarisna lejn xulxin u bdejna nidħku u wara rħejnielha lejn il-Mużew bil-mixi għax dan kien tefgħa ta' ġebla 'il bogħod mid-dar tiegħi. Wasalna u dħalna ġewwa fil-bitħa. Malli rfisna l-bitħa, waqa' skiet kbir. Kulħadd kien qed

jiċċassa lejna b'ħalqu miftuħ! X'kien ġara? Kulħadd kien liebes ilbies normali. Ħadd ma kien bil-kostum! Jien ridt l-art tiblagħni bil-mistħija u sieħbi mhux wisq b'inqas.

"Ara min ġie jżurna. Ġie l-Konti Drakula u l-pirata Jack Sparrow !"

"Dawn jafu x'inhuma jagħmlu jew!"

Dawn kienu fost il-kummenti li bdejna nisimgħu madwarna. X'kien ġara?

Sieħbi qabadni minn driegħi u rħejnielha lejn l-avviż tal-festin biex naqrawh sewwa.

Hemm indunajna li konna morna għall-festin ġimgħa kmieni!

Il-festin - Mistoqsijiet

Taħriġ A.

Immarka t-tweġiba t-tajba billi tagħmel sinjal (✓) fil-kaxxa t-tajba.

		Veru	Falz	Ma ssemmietx
1	Luca għarraf lil Matteo bil-festin permezz ta' telefonata.			
2	Il-festin kien organizzat minn grupp ta' ħbieb.			
3	Iż-żewġt iħbieb marru jagħżlu kostum tlitt ijiem wara li Luca aċċetta l-istedina.			
4	Luca wasal id-dar ta' Matteo fis-sitta u nofs.			
5	Wiċċ Matteo kien miżbugħ aħdar.			
6	Missier Matteo wassal liż-żewġt iħbieb il-Mużew bil-karozza.			

Taħriġ B.

Immarka l-iżbalji fis-sentenzi billi tagħmel linja taħthom.

1. Matteo libes il-kostum tal-Konti Drakula.
2. Matteo kien liebes kappell iswed b'ras ta' barri fuqu.
3. Ix-xabla ta' Matteo kienet minn lewn id-deheb.
4. Matteo qagħad jara film fuq il-kompjuter waqt li qagħad jistenna lil Luca.
5. Luca kellu wiċċu miżbugħ aħdar.

Taħriġ Ċ.

Imla l-vojt bil-kelma adattata.

1. Matteo aċċetta l-istedina ta' sieħbu Luca biex ma ______________qalbu.

2. Matteo u Luca nfaqgħu ______________xħin raw lil xulxin.

3. Il-Mużew ma kienx _______________ mid-dar ta' Matteo.

4. In-nies li kienu ġol-bitħa baqgħu ______________ xħin raw liż-żewġt iħbieb libsin il-kostum.

5. Lil Matteo _______________mal-pirata Jack Sparrow.

6. Luca kien qara d-data tal-festin _______________.

Ir-Raba' Sena – Il-Kitba

1b. Aqra d-djalogu. Imla l-vojt.

Djalogu bejn żewġt iħbieb

Liam: Bonġu. Fi x'ħin __________________ dalgħodu?

Jacob: Qomt ___________________.

Liam: Kilt xi ________________ ?

Jacob: Iva. Kilt ________________________________ u xrobt ftit ___________________. Inti kilt?

Liam: Jien kilt _____________________________________ u xrobt ftit ___________________.

Jacob: X'se tagħmel illum?

Liam: Se mmur ____.

Jacob: Jien se mmur ___________________________________. Trid tiġi sad-dar tiegħi wara?

Liam: Mela le. Fi x'ħin niġi?

Jacob: Tajjeb għalik ______________________________ ta' waranofsinhar?

Liam: Tajjeb. Imma ma nistax indum ħafna għax irrid immur

____.

Jacob: Ma jimpurtax. Narak mela.

Ir-Raba' Sena – Il-Grammatika

A: Imla l-vojt b'kelma li toħroġ mill-istess konsonanti tal-għerq.

Eż: Josef **raqad** raqda waranofsinhar.

1. Rob **ħabat** _ _ _ _ _ rasu meta waqa' minn fuq ir-rota.
2. Steve **niżel** in-_ _ _ _ _ jiġri.
3. **Żelaq** _ _ _ _ _ f'għadira ilma.
4. Rebecca **nefqet** _ _ _ _ _ flus ġmielha.
5. Is-Sur Grech kien bniedem **qalb**ieni u _ _ _ _ _ tajba.
6. Il-kennies **kines** _ _ _ _ _ l-bankina.
7. Il-kittieb **kiteb** _ _ _ _ _ interessanti dwar l-Istorja ta' Malta.

B: Kif tinkiteb? Aqta' linja taħt it-tajba.

1.		qalp	qalb
2.		ħabib	ħabip
3.		spag	spak
4.		ċerv	ċerf

5.		żebbuġ	żebbuċ
6.		pajjiż	pajjis
7.	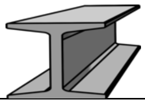	ħadit	ħadid

Ir-Raba' Sena – Il-Grammatika

Ċ: Imla l-vojt bl-artiklu:

____- xemx ______-ħalq ______-dar

____-mera ______-vara ______-sellum

____-tifel ______-qanpiena ______-riħ

______-ċirasa ______-nar ______-żejt

______-ħelu ______-ras ______-kok

D: Imla l-vojt bil-konġunzjonijiet. Agħżel minn: imma, u, għax, meta.

1. Marta ________ Pamela sejrin sal-bandli.
2. Ħriġt mid-dar _________ kelli ndur lura għaċ-ċavetta.
3. Eman wasal tard l-iskola _________ tilef il-vann.
4. Mark iħobb il-pizza _________ oħtu tippreferi l-għaġin.

5. Tgħidx kemm konna nilagħbu barra ________ konna żgħar.
6. Ħadt riħ _________ ma lbistx sew.
7. Mort nistad _________ qbadt ħafna ħut.